

Muzeum Archeopark Pavlov prezentuje atraktivní formou výsledky dlouholetých výzkumů Moravského zemského muzea a Archeologického ústavu AV ČR, Brno (foto G. Dvořák)

Více než 30 tisíc let starý mamutí kel, zdobený složitou geometrickou rytinou, pocházející z polohy Pavlov I, byl záhy po svém objevu v roce 1962 interpretován jako schématická mapa Pavlovských vrchů s centrálním vyobrazením lidského sídliště v podobě dvojitého soustředného kruhu (foto M. Frouz)

Konturová řezba Ivce z mamutoviny z polohy Pavlov I (foto M. Frouz)

paleolit
neolit
eneolit
doba bronzová
doba železná
doba římská
doba stěhování národů
raný středověk
středověk
novověk

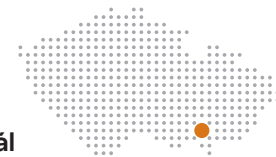

ARJ3 Archeologický ústav
AV ČR, Brno

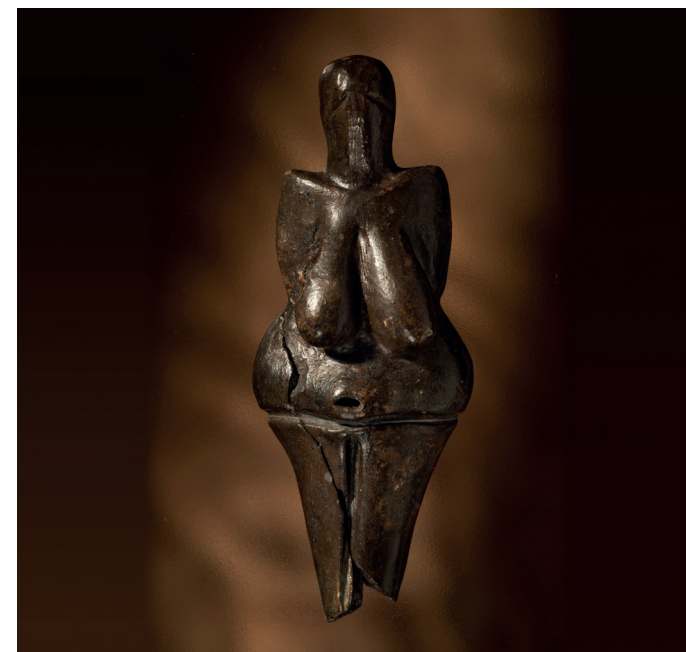
www.archeologickeleto.cz

paleolit

DOLNÍ VĚSTONICE A PAVLOV

Mladopaleolitický sídelní areál
před 38 000–28 000 lety

Proč navštívit?

Unikátní paleolitický areál Dolní Věstonice – Pavlov je zasazen do krajiny pod Pavlovskými vrchy. První archeologické výzkumy zde byly provedeny ve 20. letech minulého století a intenzivně pokračují až do dnešních dnů. Mimo světově proslulou Věstonickou venuši zde byl odkryt také zajímavý trojhrb či relikty obydlí lovců mamutů.

Lokalizace:

kat. Dolní Věstonice, kat. Pavlov, okr. Břeclav, Jihomoravský kraj

Navígační bod:

N 48°53'11.90", E 16°39'14.00" (Dolní Věstonice, Kalendář věků)

Něco z minulosti

Paleolitická sídliště z Dolních Věstonic a Pavlova jsou významná doklady obytných objektů (obydli samotná a ohniště), loveckých aktivit (skládky mamutích kostí) a stopami výrobních technologií lovců mamutů (výroba textilu, vypalování hlíny). Nalezeny byly také výrazné projevy duchovního života (rituální pohřby, umění – například figurky hlíněných zvířátek, či hlavička ženy z mamutoviny). Lovecká sídliště se dochovala pod překryvem pleistocenní spraše; archeologové je rozlišují názvy Dolní Věstonice I–III a Pavlov I–VI. Lokalita Dolní Věstonice I je proslavena nálezem tzv. Věstonické venuše, která patří mezi nejstarší známé keramické sošky ve světovém kontextu. V areálu Dolní Věstonice II může dnes návštěvník vidět tzv. Kalendář věků – mocný sprašový profil zachycující paleolitické osídlení.

V roce 1986 byl v souvislosti se stavbou novomlýnských nádrží objeven unikátní pohřeb tří mladých mužů v poloze Dolní Věstonice II. Neobvyklé uložení jedinců, pokrytí některých částí těla vrstvou červeného barviva (lebký, pánev) či patologické změny na kostrách odkazují na pohřební rituály lovců období gravettienu či silný osobní příběh tří pohřbených, který zřejmě zůstane navždy zahalen tajemstvím (foto M. Frouz)

Projděte se s námi

Paleolitická naleziště se rozkládají na katastrálním území dvou obcí (Pavlov a Dolní Věstonice), přesto od sebe nejsou příliš vzdálené a za pěkného počasí lákají k příjemné procházce po naučné stezce na trase červené turistické značky. Projdeme-li se směrem od Dolních Věstonic k Pavlovu, nejdříve narazíme na lokalitu Dolní Věstonice II, kde se rozkládalo gravettské sídliště s trojhrbem a se skládkou mamutích kostí (B) a kde dnes můžeme vidět tzv. Kalendář věků (C). Následně se zastavíme nad lokalitou Dolní Věstonice III (D), kde bylo odkryto další sídliště z období gravettienu se staršími aurignackými vrstvami a nakonec poloha Dolní Věstonice I (A), místo objevení slavné Věstonické venuše. Další sídliště z období gravettienu se rozkládalo v poloze Pavlov I (E) v místě, kde dnes stojí muzeum Archeopark Pavlov. Odsud pochází mimo jiné nález zdobeného mamutího klu, který bývá

označován jako nejstarší „mapa“ na světě. Na lokalitě Pavlov VI (F) byl nedávno prozkoumán osamocený objekt, rovněž s figurkami z pálené hlíny.

Konturová řezba mamuta z mamutoviny z polohy Pavlov I. Také samotný tvar Pálavy, zdaleka viditelný, dodnes připomíná hřbet ležícího mamuta z bočního pohledu (foto M. Frouz)

Lineární zobrazení ženské postavy z mamutoviny se zvýrazněnými prsy z Dolních Věstonic I; ve změněném úhlu pohledu evokuje mužské pohlaví (foto M. Frouz)